Το RISE και η διάρθρωση της συνδικαλιστικής δράσης για το περιβάλλον στις επιχειρήσεις

Παρουσίαση RISE

Véronique Thirifays, Συνομοσπονδία Χριστιανικών Συνδικάτων Βελγίου (CSC)

Διαδικτυακό Εκπαιδευτικό Σεμινάριο ETUI σχετικά με την Πρακτική στις Πράσινες Δεξιότητες

14 Σεπτεμβρίου 2020

20 χρόνια Συνδικαλισμός και Περιβάλλον

22 Νοεμβρίου 2016

Διαδικτυακό Εκπαιδευτικό Σεμινάριο ETUI σχετικά με την Πρακτική στις Πράσινες Δεξιότητες

Συλλογικές ικανότητες

Έργα RISE (**Διασυνδικαλιστικό** Δίκτυο για την Περιβαλλοντική Ευαισθητοποίηση) και Ευημερία Εργαζομένων (Γενική Οργάνωση Φιλελεύθερων Συνδικάτων Βελγίου/CGSLB)

Υποστήριξη από την Περιφέρεια της Βαλλονίας από το 1996 και το 2002
Ποιοι είναι οι στόχοι τους;

Η ευαισθητοποίηση των εργαζομένων και των εκπροσώπων τους για το περιβάλλον

Η ενίσχυση της δυνατότητάς τους παρέμβασης σχετικά με το ζήτημα αυτό στα όργανα διαλόγου και διαπραγμάτευσης των επιχειρήσεων

Η ενθάρρυνση του κοινωνικού διαλόγου για το περιβάλλον εντός των επιχειρήσεων

Πού; Συμβουλευτική Επιτροπή για την Πρόληψη και την Προστασία κατά την Εργασία (CPPT) – Συμβούλιο Εργαζομένων (CE) – Συνδικαλιστική Εκπροσώπηση (DS)

RISE, ένα σύστημα δημόσιας πολιτικής; Ιστορική αναδρομή

Σε ποιο επίπεδο επιχορήγησε η Περιφέρεια της Βαλλονίας τις συνδικαλιστικές οργανώσεις;

1990: Συνέδριο της Συνομοσπονδίας Χριστιανικών Συνδικάτων του Βελγίου (CSC) και της Γενικής Ομοσπονδίας Εργασίας του Βελγίου (FGTB) για το περιβάλλον

Όψιμο ενδιαφέρον για το περιβάλλον: Προβληματισμοί σχετικά με τις μικροπεριβαλλοντικές συνθήκες – υγεία των εργαζομένων. Εσωτερικές συνέπειες έναντι εξωτερικών συνεπειών. Το ουσιώδες είναι ήδη κεκτημένο;

Αντικρουόμενα ζητήματα περιβάλλοντος και απασχόλησης

Εκβιασμός στην απασχόληση
Παράδειγμα: Περίπτωση Περιβαλλοντικών Φόρων

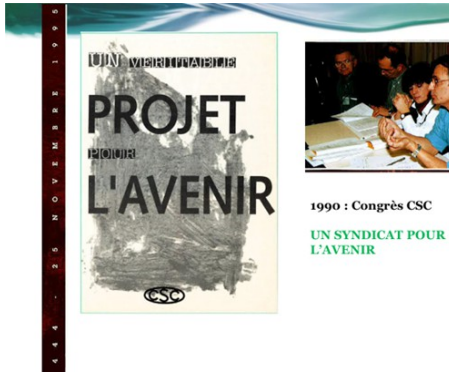

Οι ευρωπαϊκές οδηγίες δεν τηρούνται!

Φεβρουάριος 1990: Βέλγιο =
Μη συμμόρφωση με την ευρωπαϊκή νομοθεσία για το περιβάλλον

46 διαδικασίες επί παραβάσει, εκ των οποίων οι 26 να αφορούν την Βαλλονία!
Ευρωπαϊκές οδηγίες για το περιβάλλον – εν αναμονή για τη μεταφορά τους στο βαλλονικό δίκαιο

Συνειδητοποίηση του γεγονότος αυτού από τη Γενική Διεύθυνση Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (DGRNE):
Απολύτως απαραίτητη η εργασία για την ευαισθητοποίηση σε επίπεδο επιχειρήσεων

Η αποστολή ανατέθηκε στη Βαλλονική Ένωση Επιχειρήσεων (UWE)

1994: Δημιουργία Ομάδας Συμβούλων για θέματα Περιβάλλοντος

Ποιες συλλογικές δράσεις αναπτύσσονται στο RISE;

Έμφαση στα ιδρύματά του διαρκούς εκπαίδευσης: Το FEC και το CEPAG

Βούληση για ενθάρρυνση των εκπροσώπων των συνδικαλιστικών οργανώσεων, προκειμένου να αναπτύσσουν προβληματισμούς και να προβαίνουν σε αναλύσεις επί περιβαλλοντικών ζητημάτων

Βούληση για ενθάρρυνση των εκπροσώπων των συνδικαλιστικών οργανώσεων, προκειμένου να αναλαμβάνουν δράση σε επίπεδο επιχείρησης και να ασκούν επιρροή στη διοίκηση σε ό,τι αφορά στην περιβαλλοντική της πολιτική

Ποικίλες δράσεις:
«Συνηθισμένες» δράσεις: Προγράμματα κατάρτισης, λήψη θέσης δημόσια (άρθρα τύπου, τηλεοπτικές εκπομπές), εκδηλώσεις (κλίμα)
«Καινοτόμες» δράσεις: Δημιουργία ενδοεπιχειρησιακής ομάδας εργασίας, δημιουργία –εντός της Γενικής Ομοσπονδίας Εργασίας του Βελγίου (FGTB) και της Συνομοσπονδίας Χριστιανικών Συνδικάτων του Βελγίου (CSC)– δικτύου εκπροσώπων με ενεργό συμμετοχή στην προστασία του περιβάλλοντος

«Καινοτόμες» δράσεις

«Δοκιμαστική εφαρμογή» με τη δημιουργία ενδοεπιχειρησιακών ομάδων εργασίας
«Μεθοδολογία» = Είδος συλλογικής δράσης

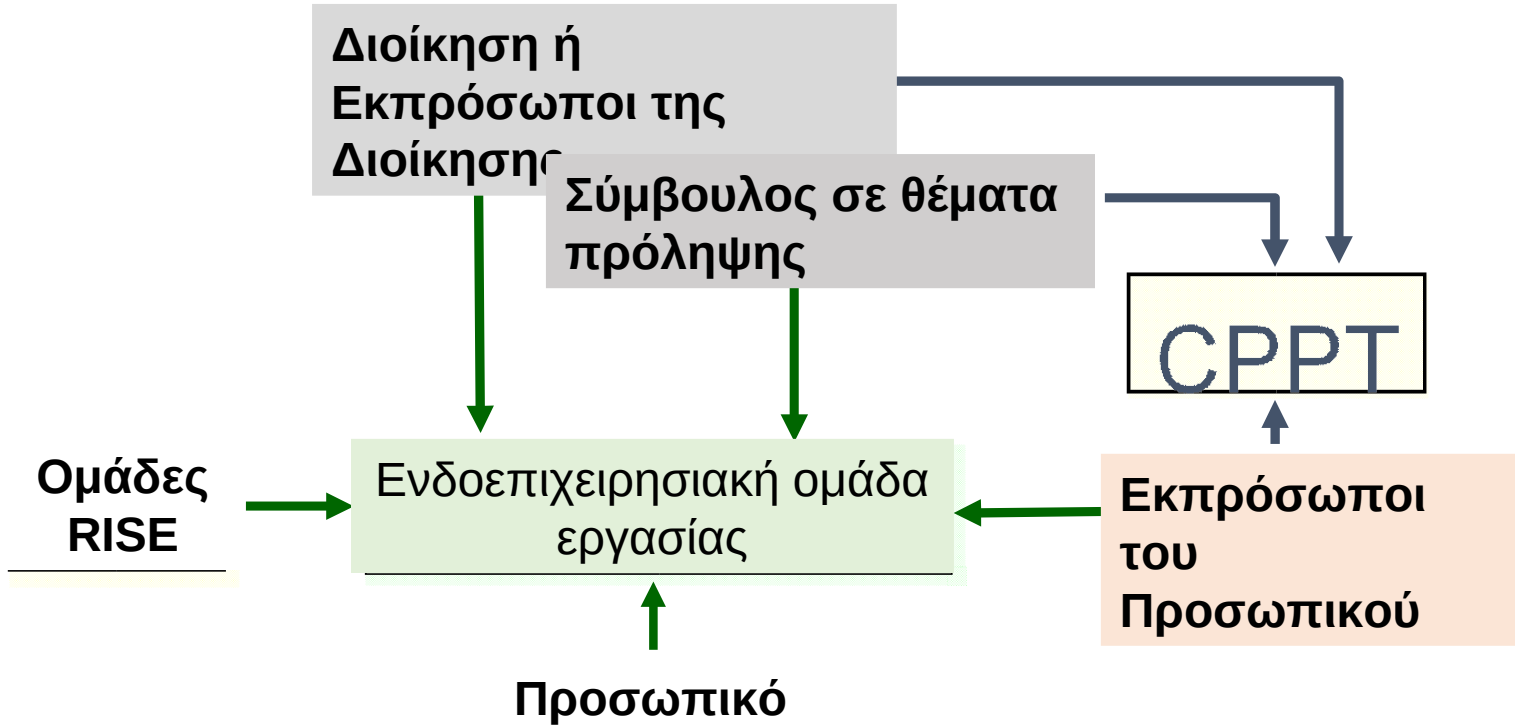

3- Πώς λειτουργεί το RISE;

- **Προτεραιότητα = Προγράμματα κατάρτισης** => οργανώνουμε
  - Για να παράσχουμε εφόδια
  - Για να δημιουργήσουμε δίκτυα
- **Ευαισθητοποίηση** => γράφουμε/προτείνουμε
  - Συνδικαλιστικός Τύπος & Λοιπά είδη Τύπου
  - Εντός της επιχείρησης
  - Εργαλεία
- **Τεχνικές συμβουλές** => απαντάμε/παρακινούμε
  - Εργαλεία www.rise.be
  - Υποστήριξη συνδικαλιστικών ομάδων, πιλοτικά προγράμματα

Ενώνουμε τις δυνάμεις μας για τη διαχείριση της ιστοσελίδας του RISE

http://www.rise.be/accueil.htm

ΟΜΑΔΑ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Κινητικότητα
Μετακινήσεις
Σπίτι-τόπος
εργασίας

Βιομηχανία τροφίμων HESBAYE FROST – κατάψυξη φρέσκων λαχανικών – επίσκεψη στην επιχείρηση – 14 Ιανουαρίου 2020

CBR Lixhe (Λιέγη) – Παραγωγή τσιμέντου – επίσκεψη στην επιχείρηση – 14 Ιανουαρίου 2020

Επίσκεψη στις εγκαταστάσεις της Ecopower (Συνεταιρισμός Αιολικής Ενέργειας) στη Φλάνδρα με την FGTB – 09/2014

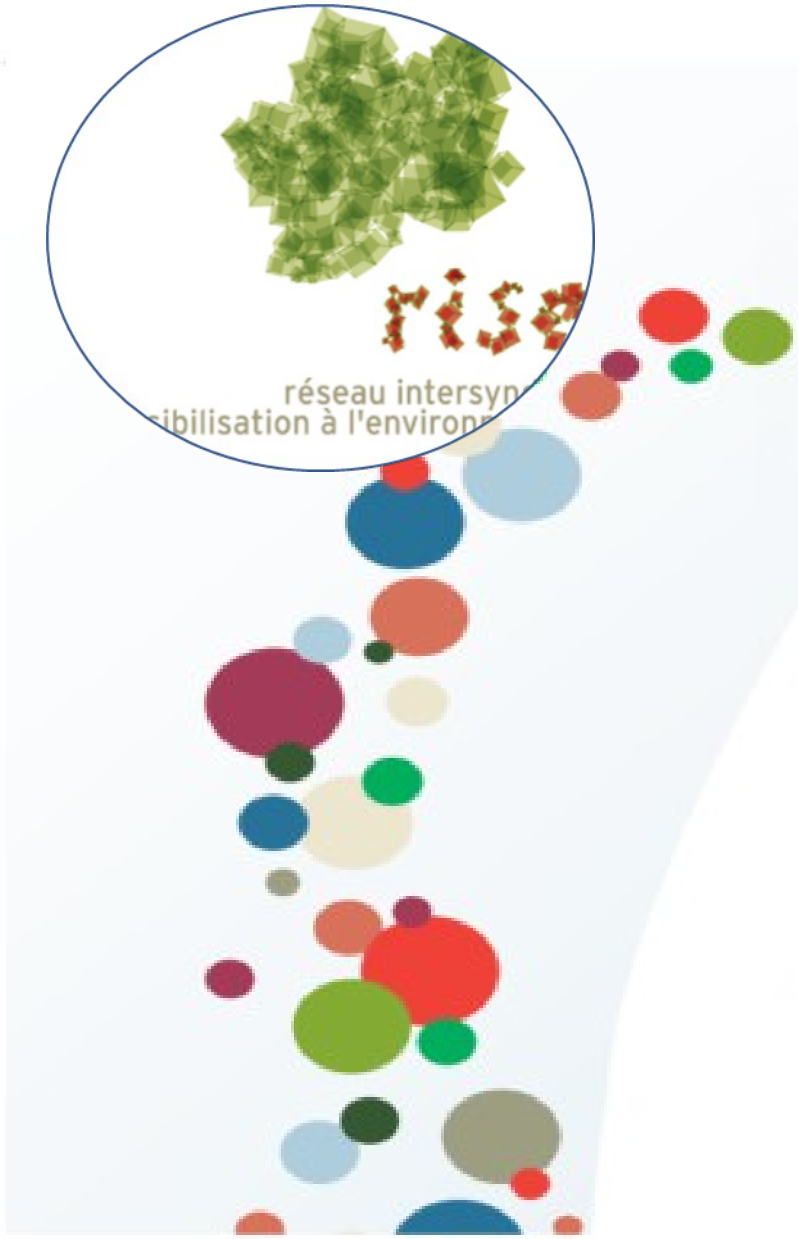

Εργαλεία
Περισσότερα από 20 ενημερωτικά δελτία
Εκστρατείες ευαισθητοποίησης
Βίντεο
Ένα παιχνίδι «Κάνε κάτι για τον πλανήτη σου»
Ένα κουίζ για τη δίκαιη μετάβαση

http://www.rise.be/colloques/quelle-concertation-sociale-dans-les-entreprise

La santé et la sécurité dans les emplois verts : connaître et prévenir les nouveaux risques

L'Union européenne s'est engagée à procéder à une réduction de 40% de ses gaz à effet de serre en 2030 par rapport à 1990, à une augmentation d'au moins 27% de l'efficacité énergétique et à atteindre une proportion d'au moins 27% d'énergie renouvelable dans la consommation énergétique totale. Dans un rapport publié en 2012, l'Organisation internationale du travail (OIT) estimait que la transition vers l'économie verte pourrait générer jusqu'à 60 millions d'emplois dans le monde. Pour l'Europe, le nombre d'emplois potentiellement créé est évalué entre 5 et 6 millions et 60 000 pour la Belgique.

1. Qu'est-ce qu'un emploi vert ?

Il existe de nombreuses définitions des emplois verts. Le Programme des Nations Unies pour l'Environnement (PNUE, 2008) définit *les emplois verts comme des emplois dans l'agriculture, l'industrie, la recherche et le développement (R&D), les services et l'administration qui contribuent à la préservation ou au rétablissement de la qualité de l'environnement. Ils contribuent plus précisément, mais pas exclusivement, à diminuer la consommation d'énergie, de matières premières et d'eau grâce à des stratégies d'amélioration du rendement, à réduire les émissions de carbone dans l'économie, à minimiser ou à éviter totalement toutes les formes de déchets et de pollution et à protéger les écosystèmes et la biodiversité.*

Les avantages du développement des emplois verts sont importants syndicalement :

- respect des objectifs climatiques et de la règlementation environnementale ;
- création d'emplois de qualité ;
- relocalisation de l'économie et lutte contre le dumping social.

Les emplois verts sont susceptibles de concerner l'ensemble des activités économiques.

Il s'agit toutefois le plus souvent d'emplois en évolution nécessitant l'acquisition de nouvelles compétences par le travailleur, plutôt que d'emplois nouveaux.

Des secteurs comme l'énergie, la gestion des déchets, l'agroalimentaire, la construction, la mobilité sont appelés à croître et à se transformer, notamment à travers le développement des énergies renouvelables ou de l'économie circulaire.

Ainsi, des métiers comme architecte, ingénieur, électromécanicien, agriculteur, maraîcher, par exemple, vont être amenés à se moderniser en fonction des nouvelles contraintes énergétiques ou environnementales. Les techniques d'isolation à mettre en œuvre dans le secteur du bâtiment suppose la maîtrise de savoir-faire nouveaux.

Par ailleurs, la maîtrise de compétences multiples autrefois réparties entre différents métiers devient prépondérante pour une série de nouvelles fonctions. On parle alors de compétences croisées ou d'hybridation des métiers.

D'où l'importance de prendre en compte le coût de la formation/reconversion dans les secteurs d'activités concernés. De nouveaux métiers apparaissent également, tels que facilitateur en économie circulaire, responsable QHSSE (Qualité-Hygiène-Sécurité-Sûreté-Environnement), responsable PEB, technicien frigoriste, etc.

2. Quels sont les risques liés aux nouveauxemplois verts ?

Conformément à l'objectif de transition juste défendu par le mouvement syndical, les emplois verts devraient non seulement être bénéfiques pour l'environnement mais également pour les travailleurs et s'accompagner de conditions de travail décentes, sécurisées et de qualité.

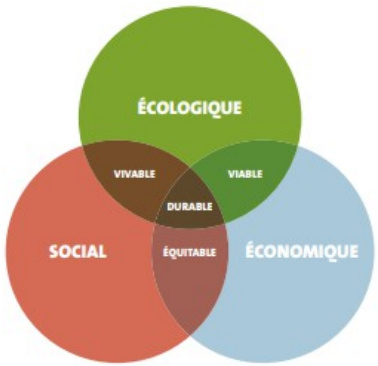

L'emploi vert se situe à l'intersection des préoccupations économiques, sociales et écologiques.

Or, ces nouveaux emplois s'accompagnent de risques nouveaux, encore trop peu documentés et pris en compte par la législation sur la santé et la

en fait une analyse en fonction de quatre scénarios macroéconomiques basés sur l'importance relative des « valeurs vertes » par rapport à la vitalité de la croissance économique.

Pour parvenir à une économie « zéro déchets », les travailleurs situés à la fin de la chaîne de production sont exposés à une très vaste gamme de matériaux, y compris des nouveaux matériaux pour lesquels on n'a pas suffisamment de recul pour en analyser les dangers et dont la traçabilité est insuffisante.

On observe d'ores et déjà sur le terrain des taux anormaux d'occurrence de certaines pathologies graves chez les travailleurs de certains sites d'exploitation sans que des mesures adéquates soient prises au niveau de la prévention ou de la reconnaissance de ces pathologies comme maladies professionnelles.

Le recours aux matériaux recyclés, notamment dans la construction, expose également les travailleurs à des risques nouveaux.

Pour citer un autre exemple, les batteries qui permettent le stockage de l'électricité dans les voitures électriques présentent des risques d'incendie et d'explosion lors de leur manipulation, d'exposition à des substances chimiques ou encore d'électrocution.

D'une manière générale, l'étude de l'OSHA identifie de nombreux défis au niveau des risques de santé et de sécurité dans les emplois verts qui sont liés à la décentralisation des processus et des lieux de travail, à l'utilisation de nouveaux matériaux - y compris écologiques - dont on ne connaît pas les risques, aux conflits potentiels entre les objectifs de protection de l'environnement et de santé et de sécurité des travailleurs, aux exigences de rentabilisation rapide des investissements, à l'automatisation, à la dépendance croissante vis-à-vis de l'électricité, à la polarisation de la main d'œuvre, au développement des activités de maintenance, à l'économie zéro-déchet.

Par ailleurs, au-delà des aspects strictement liés aux conditions de travail et à la prévention des accidents, des impacts sur la santé de l'exposition à des substances potentiellement toxiques, de la charge

Η συνεισφορά του
Η Δίκαιη Μετάβαση

rise

Υποστήριξη συνδικαλιστικών ομάδων

Réactions des
experts

1. Ποια ζητήματα αφορά;

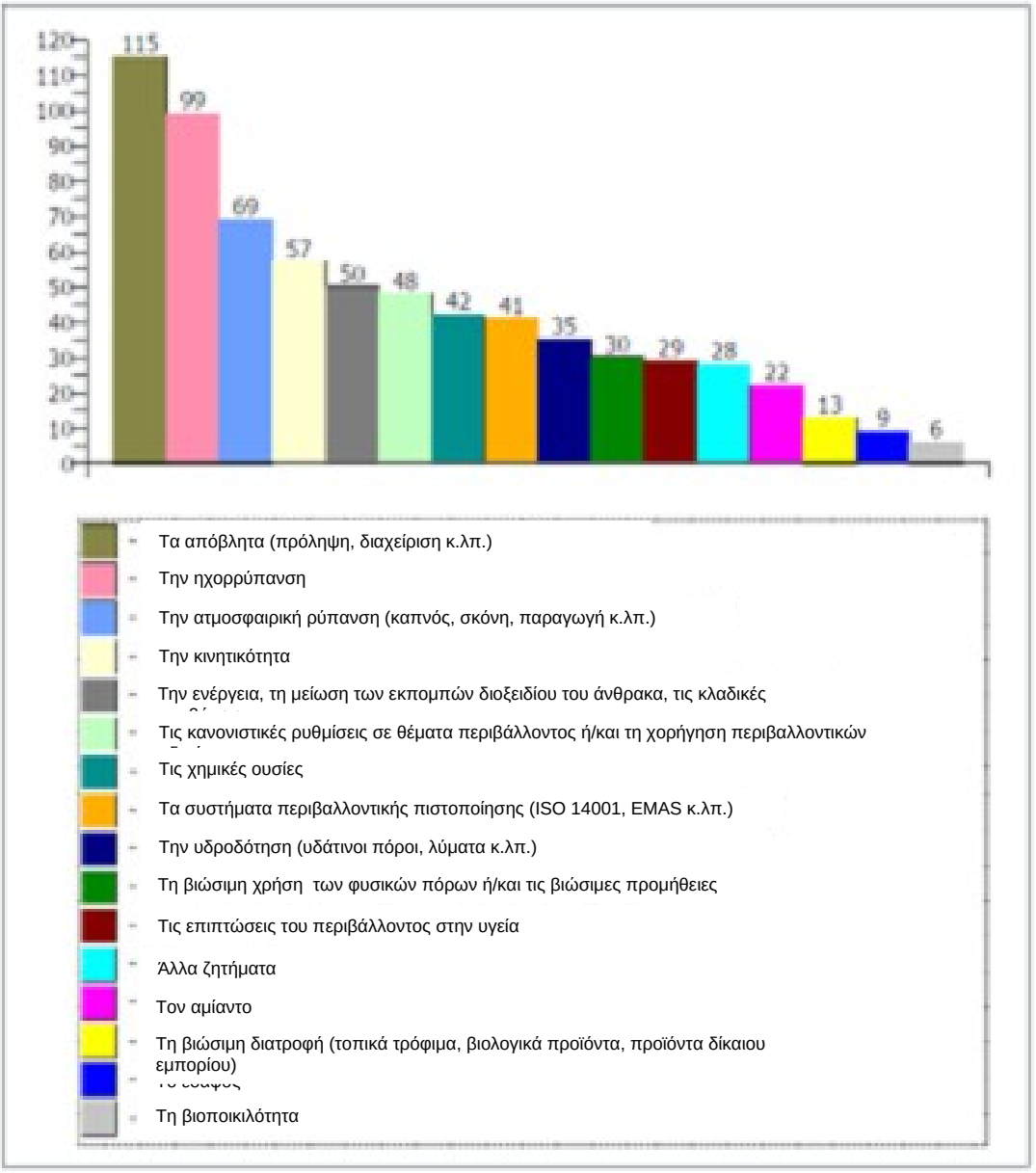

- Απόβλητα: 1 στις 2 επιχειρήσεις
- Ηχορρύπανση: 41% των επιχειρήσεων
- Ατμοσφαιρική ρύπανση: 1 στις 3 επιχειρήσεις
- Κινητικότητα: 1 στις 4 επιχειρήσεις
- Ενέργεια: 1 στις 5 επιχειρήσεις
- Κανονιστικές ρυθμίσεις: 1 στις 5 επιχειρήσεις

Εργαλείο αρ.1 – Μίνι έρευνα σχετικά με τα δυνατά και τα αδύνατα σημεία της εταιρείας σας όσον αφορά σε ζητήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης.

Βοηθήστε μας να αξιολογήσουμε τα δυνατά και τα αδύνατα σημεία της εταιρείας σας όσον αφορά σε ζητήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης. Σημειώστε (x) στο πλαίσιο που εκφράζει καλύτερα τη γνώμη σας

	☺	😐	☹
Χρήση πρώτων υλών			
Χρήση και επιλογή πηγών ενέργειας			
Χρήση υδάτινων πόρων και λύματα			
Πρόληψη και ελαχιστοποίηση των αποβλήτων			
Ανακύκλωση και επιλεκτική συλλογή αποβλήτων			
Ατμοσφαιρική ρύπανση, σκόνη, οσμές			
Μείωση και έλεγχος του θορύβου και των κραδασμών			
Αποθήκευση προϊόντων			
Κινητικότητα του προσωπικού			
Βιώσιμα προϊόντα και υπηρεσίες			
Πρόληψη περιβαλλοντικών ατυχημάτων			
Ασφάλεια και υγεία στον χώρο εργασίας			
Διάλογος με τους υπεργολάβους			
Γειτονία (διάλογος και συμμετοχή)			
Πληροφόρηση για περιβαλλοντικά ζητήματα (εσωτερική και εξωτερική)			
Κίνητρα των στελεχών για οικολογική διαχείριση			
Κίνητρα των εργαζομένων για οικολογική διαχείριση			
Περιβαλλοντική διαχείριση			

Εν αναμονή του νέου φυλλαδίου

Εργαλείο αρ.2 – Παράγοντες επιτυχίας για το συνδικαλιστικό έργο

Δράσεις (συνολική, θεματική)	☺ 😐 ☹	**Επεξηγήσεις, λεπτομέρειες**
1. Κατάρτιση, δεξιότητες, δίκτυο		
1. Τίτλος, ιδιότητα, αναγνώριση		
1. Παραδειγματικότητα, ενθουσιασμός		
1. Νομική βάση, διαφάνεια		
1. Συμμετοχή, προσχώρηση εργαζομένων		
1. Θέση ζητημάτων στην ημερήσια διάταξη από τα όργανα διαβούλευσης		
1. Αριθμός ληφθέντων μέτρων		
1. Ομάδα εργασίας		
1. Διάλογος με φορείς εκτός της επιχείρησης		
1. Ανάγκη παρακολούθησης		
1. CCT, PDE, κ.λπ.		
1. Συμμετοχή της διοίκησης		
1. Συνοχή της ομάδας		
1. Ισορροπία δύναμης και στρατηγικής		
1. Κοινό συνδικαλιστικό μέτωπο		

Μεθοδολογία συλλογικής δράσης

Διαγνωστικά

Συμπερασματικά: Έχουν καινοτομήσει τα συνδικάτα μέσω αυτών των έργων;

Όλοι μαζί για να διεκδικήσουμε τα οικονομικά μέσ
για μια ΔΙΚΑΙΗ μετάβαση!

Συνδικαλιστικές οργανώσεις και κλιματική αλλαγή

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ

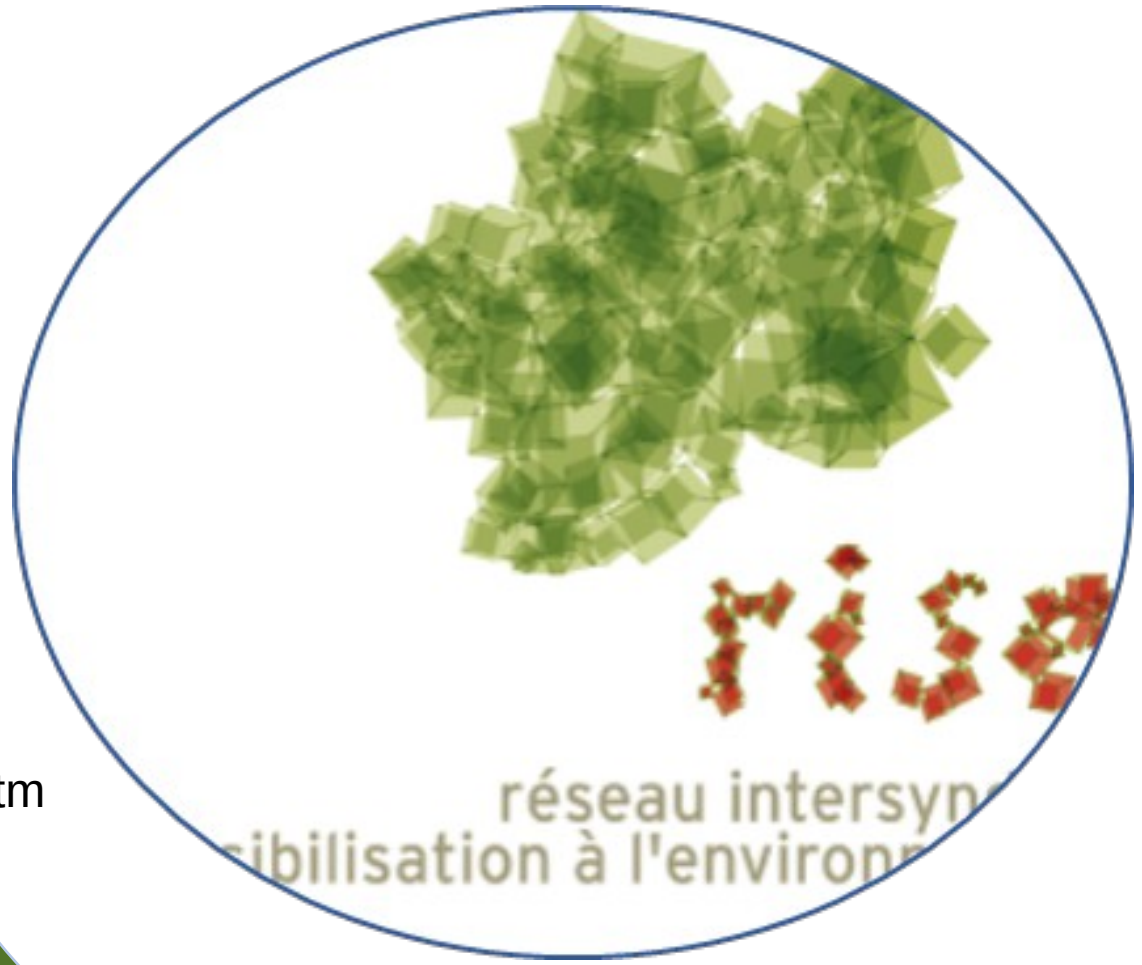

http://www.rise.be/accueil.htm